

ZARÁNDOKOK VAGYUNK...

Marilyn Sewell portlandi lelkész nő beszéde, mely elhangzott július 25-én
a Nagy Ignác utcai templomunkban

Kedves Testvéreim!

Köszönettel a szívünkben jöttünk ma hozzátok, köszönettel a vendégfogadásért és a barátságért, melynek fejlődésében mindannyian reménykedünk. A Portlandi I. sz. Unitárius Egyházközségből hozom ottani testvéreink üdvözlését, onnan, ahol most sok ember imádkozik értünk.

A Portlandi I. sz. Unitárius Egyházközség – úgy, mint az itteni is – kimondottan városi közösség, és ugyanakkor jött létre: 1866-ban. Ez az **Egyesült Allamok második legrégebb unitárius egyházközsége, a San Franciscó-i után.** Az első lelkészünk, **Thomas Lamb Eliot**, évekkel ezelőtt vagy alapítója, vagy társlapítója volt minden fontosabb intézménynek, ebben a gyorsan növekvő kisvárosban, amelynek akkor, amikor ő odaérkezett úgy ötezer lakosa volt. Ezek között volt a Reed Főiskola, a Szépművészeti Múzeum, az első könyvtár. Azóta összesen csak öt lelkészünk volt, legtöbbjük nagyon sokáig szolgált nálunk. **En magam 13 évvel ezelőtt érkeztem ide és én vagyok az első női lelkésze a közösségnek.**

Az évek folyamán részt vettünk a város civil életében. **Van kb. 1500 tagunk, két lelkészünk, teljes vagy részidőben fizetett 28 munkatársunk;** vasárnaponként két istentiszteletet végzünk, egyiket kilencről, a másikat tizenegytről és 800-900 ember jön el ilyenkor a templomba; valláserkölcsi programunk ötszáz gyermeket foglalkoztat. **Sokan vagyunk, nagyk vagyunk így hangunk is hallatszik a társadalomban.** A társadalmi igazság megvalósításában, a gazdasági igazságosság, a béke valamint a környezetvédelemben folytatott munkánkban nagyonis láthatóak és ismertek vagyunk. Foglalkozunk a homoszexuális személyek jogaival, pillanatnyilag azzal, hogy ők is házasodhassanak.

Ismertek vagyunk a nagyon szép zenei előadásainkról is, amelyek **Mark Slegers** vezetése alatt születnek. Ő is itt van velünk ezen a kiránduláson. **Vagy 300 hívünk tagja 10 különböző kórusnak** vagy más zenei csoportnak.

Am amit én a legjobban szeretek a templomban az egy különleges étellel és energiával teli érzés, ami azonnal áthatja az embert, amint belép a templomba. A közösség lüktető és befogadó.

Mi ezt az utat most zárandokokként tesszük meg, ezért ma arról szeretnék nektek beszélni, mit jelent zárandoknak lenni.

Vannak olyan időszakok, amikor az ember igazi változáson megy keresztül, olyan változáson, amely elvisz furcsa, meglepő helyekre. Figyelem: nem beszéltem „kényelmes helyekről”, sem pedig „könnyed” helyekről. Olyan helyekről beszéltem, ahol egyszerűen csak igazabban, tisztábban lehet élni. Azokat a helyeket a szellemi szabadság, az öröm egyfajta fuvallata lengi körül, amely nem egy adott pillanatban rejlik, nem egy adott megvalósulásban; sokkal inkább egy biztonságos alapkönek mondható.

Maga a **zárandoklat sokszor egy bizonyos nyugtalansággal indul,** amelyet én szent nyugtalanságnak nevezek. Miért szent? Mert ott él benne a **nagybetűs Lélek. A belső hang, ami hív és a szentséges felé mozdít, vezet.**

Wendell Berry mondja egyik versében: „**A gátnál énekel a folyam**” – és én ezt nagyon igaznak találtam. **A gát meghozza azt a figyelmet és azt az iránymot, amelyet másként nehéz lenne megtalálni;** ami az éneklést illeti, nos, mi énekelünk, ha felkérnek rá, de hangunkat a problémák segítenek megtalálni.

Önkéntelenül mozdulunk akkor. Mi vagyunk az éjben haladó Mágus, nem tudjuk merre, csak követjük a csillag bizonytalanságát. Valódi? Hol látható, hol nem. Most ott van újra. Újra magához vonz, és mi követjük.

Tudjuk, hogy **a mindennapok alatt van egy másik élet.** Tudjuk, hogy **helye van az áhítatnak, és helye van a csodának, és amikor azt a dimenziót észleljük, tudjuk, hogy az a mi igazi otthonunk.**

Néha a zárandokút egy különleges helyhez vezet: vagy távoli országba megyünk, vagy oda, ahol őseink otthona volt. Néha megdöbbenünk úgy, mint Pál a damaszkuszi úton, és tudjuk, hogy figyelniük kell. Néha az a hely, ahova utazunk, nem a szó szoros értelmében valláshoz kötött – ennek ellenére erőteljes szellemi hatása lehet. Emlékszem, milyen érzés volt **visszatérni, hosszú távollét után Homerbe,** egy kicsi észak-louisianai városkába, oda, **ahol felnőttem.** Visszamentem a házhoz, ahol éltem. Áhítattal sétáltam a szobákban. Azokban a szobákban, amelyek sokkal kisebbek voltak annál, mint amire én emlékeztem, és a félelem, amely akkor kicsivé tett, nem volt már sehol. Egyszerűen csak egy ház volt, egy fehér ház, ahol a reggeliző tér egy kicsit lejtett, az ebédlő ablaksora az almafákra nézett; a tornácra – ahol a hintaszék állt – menekültünk mindig a nyári nap melege elől. Ugyanaz volt, és mégis megváltozott. Persze nem a ház, hanem én.

Akár azt is mondhatnánk, hogy a **zárandoklat időnként megköveteli, hogy kövessük félelmeinket.** Hogy éppen oda menjünk, ahova igazából nem akarnánk. Hogy **újralátogassuk azt, amit már elvesztettünk.** Vagy **válaszoljunk egy új kihívásra, aminek el sem tudjuk képzelni, hogyan fogunk megfelelni.** Azt mondtam, kövessük félelmeinket: éppen ebben van a dolog pikantériája. Oda kell mennünk. A zárandokút nem a biztonságról szól. Tulajdonképpen **időnként az emberek meg is haltak saját igazságuk vértanújaként.** Voltak ezek között unitárius mártírok is, mint például **Dávid Ferenc.**

Tudni kell, hogy az **áldozat része az alkunak.** Számunkra, az **amerikai kultúrában az önfeláldozás fogalma eléggé idegen.** Csak csodálkozunk azokon a zárandokokon, akik hosszú napok során vándorolnak, azért, hogy Mekkába érjenek; vagy azokon, akik penitenciaként mérföldeket csúsznak térden a szent helyekig. Japánban, Kiotó mellett, a szerzetesek hét évet töltenek el azzal, hogy le és fel gyalogolnak a Hiei hegyen; ebben benne van kilenc olyan egymást követő nap, amikor sem ételt sem italt nem vesznek magukhoz, és nem is alszanak. Semmi mást nem akarnak, mint saját énjüktől megszabadulni; természetesen ez az, **ahova minden spirituális út vezet.** Maga a szó magyarázza ezt: sacrifice, azaz áldozat angolul, a latin sacrificium kifejezésből ered, mely azt jelenti „megszentelni”. Az áldozat nem önmagáért történik: célja a megszentelődés.

A zárandoklat megköveteli, hogy az elvárásokat magunk mögött hagyjuk. Ahhoz hozzá vagyunk szokva, hogy valahova elutazzunk, de ilyenkor kíváncsisággal és csodálattal kell elindulnunk. Társaságot is fogunk találni az úton. Meglepetéseket is. De a bizonyosság nem része az útnak. Paradox módon, ha tudjuk, hova megyünk, sohasem fogunk odaérni.

A zárandok gyermeki ártatlanságot ölt magára. Az ismeretlenbe megy, és éppen ezért egy ilyen utazás hitet és bátorságot követel. Ha elengedem a lengő trapéz rúdját, lesz-e valaki, aki a semmiben függve elkapja a kezem? Ha elengedem a kényelem, a helyesség, a tulajdonom – vagy bármi más, ami biztonságomat élteti, amitől felsőbbrendűnek érzem magam –, annak trapézrúdját, akkor mi lesz? Mi történik akkor?

Nos, akkor, a zárandok alázattal fog továbblépni az úton és elengedi a bizonyosságot, a biztonságot, a hatalmat. **A zárandok aláveti magát a tapasztalásnak és nyitott a változásra.** Tudod testvérem, a rendszeres templomba járás önmagában is egy fajta zárandoklat. Belépsz a templomba, a szentséges légtérbe, az istentisztelet búvkörébe, és elkezdődik a zene, és együtt vagy

a többiekkel, akik társaid az úton. Nem azért vagy itt, mert semmi más, jobb dolgod nem akad vasárnap reggel, sőt még azért sem, hogy barátaiddal találkozz, bármennyire is kellemes az. **Azért vagy itt**, mert lehet – csak lehet –, **hogy továbbléphetsz egy másik síkra**. Lehet, hogy együttérzőbbé válsz, lehet, hogy még önmagadat is egy kicsit jobban fogod szeretni; **megtalálhatod az indítást arra, hogy elhagyj cselekedeteidből olyan dolgokat, amelyek önpusztítóak vagy pusztítóan hatnak másokra**. Lehet, **hogy megérzed szívedben a szeretet növekedését**, erősödését, és biztosabban fogod érezni kötődéseidet a többi emberhez és minden létezőhöz.

Tehát miért is legyünk vándor zarándokok, keresők? Miért kövessük félelmeinket, miért tartóztassuk meg magunkat a biztonságától, miért legyünk állandó bizonytalanságban? Nos, számomra **erről szól az élet** – alapvetően **egy spirituális utazás, és ha nem vagyok az úton, úgy érzem, elmegyek az élet lényege mellett**. Ettől nyugtalan leszek és unatkozom. **Tapasztalatot akarok, hogy áhítattal töltsön el; meglepetést akarok; mélyebbre akarok ásni**. Azé az emberré akarok válni, akivé lennem kell majd, amikor életem véget ér, biztosan akarom tudni, hogy kivettem a részem a mulatságból és végigtáncoltam a táncot.

Arra biztatlak benneteket, hogy mindig gondoljátok meg, mi az, ami számotokra indítást jelent, mi a vágyakozás, amely a legteljesebb elégedettséghez és beteljesüléshez vezet. Lehet, hogy olyasmit kell majd megkeresnetek önmagatokban, amelyeket elveszettnek hittetek. Lehet, hogy teljesítenetek kell egy fogadalmat vagy hálát kell adnotok vagy olyan módon kell szeretnetek, ahogy még sohasem szerettetek az életben. Nos, gyertek. Lépjünk tovább. Az út előttetek áll, készen arra, hogy lépteiteket fogadja. Így legyen. Amen.

Imádság

Élet Szelleme, oly sokféle módon szólsz hozzánk. Hadd legyünk hívásodra nyitottak, mert tudjuk, hogy arra az életre fog minket vezetni, amelyet megélnünk kell. **Bocsáss meg nekünk, hogy hagyjunk lehetőségeket elmenni mellettünk, mert féltünk**. Ó, Élet Szelleme, adj nekünk hitet és bátorságot. És most, hogy **továbbutazunk zarándokutunkon, ahol immár új barátaink kísérnek, legyünk egymás számára igazán jelen, hogy új utakat nyithassunk a létben**. Amen.

Áldás

Amint elhagyjátok ezeket a jó embereknek a gyülekezetét, tudjátok, hogy társaitok vannak az úton. Jó utat. Ne féljétek. Menjétek szeretetben és békében.

Fordította: Kászoni József lelkész

„...Te tudod, a nép örök gyermek...” Szép versek üzenete

Augusztusi hangulatban olyan versek után kutattam, amelyek elmélyülni akarómat a nép, a nemzet felé fordították. Egy csodálatos, maradandó élményt adó ünnepség után, amikor felavattuk templomkertünkben a „Nem, Nem, Soha!” emlékkopjafát, hitem szerint nagyon sokan még inkább megerősödtek abban a meggyőződésünkben, hogy nem lehet időszakhoz, hónaphoz, évhez, naphoz, percekhez kötni tiszteletünket, hódolatunkat, szeretetünket, ragaszkodásunkat ahhoz a néphez, nemzethez, amelyből vétettünk. Még most is visszhangzik lelkemben az a **Dsida Jenő-vers** (Psalmus Hungaricus), amelyből részletek hangzottak el: „Epévé változzék a víz, mit lenyelek, / ha téged elfelejtetek! / Nyelvemen izzó vaszeget üssenek át, / mikor nem téged emleget! / Hunyjon

ki két szemem világa, / mikor nem rád tekint! / népem, te szent, te kárhozott, te drága!”

Ha ez megtartó erő lehet, akkor időnként imádság is megfogalmazódhat bennünk. Versgyűjteményeimből előkerült egy 1991-es Magyar Nemzetből kiollózott vers. A vers alján zárójelben jegyzik meg, hogy „A szerző kiadatlan verse”. A szerző pedig **Mécs László**, a vers címe: **Mózes imája**. Nincs dátumozva, hogy mikor írta a költő. Lehet azóta az irodalmárok megfejtették, de nekem úgy tűnik, hogy időhöz nem kötött imádság lehet számunkra is, hiába használ bibliai neveket, személyt, helyeket, képeket. Imádkozzuk hát e megrendítően szép verset:

B. L.

„Hálát adok, Uram, hogy népem megúszta Egyiptom rabságát s a Vér-tenger átkán száraz lábbal kelt át! Most itt vár a Puszta s beleborzong népem a nagy homok láttán, nem érzi érzését benne a nagy Újnak, míg világszépítő végzet-szelek fújnak.

Népemnek fülébe kemény kenyér-gondot, bizonytalan sorsot súg, hogy megtévessze a settengő Sátán és a sült galambok se szállnak szájába, Kánaán még messze! A Puszta a népek átmeneti útja a szebb jövő felé, - de népem nem tudja.

Mint a szelíd barmok a téli istálló langyos melegében biztonságban élnek, elkényeztetődnek, egy sem vihart-álló s kint elpusztulnának sátrában a télnek. Így van népem! Még nem tudja, mit az őzek: hogy bármily mord a tél, a szabad erdő szebb!!

Langymelegből kijött csigabiga-lusta nagy gyermek a népem: viharral kell rázni, reménytelenséggel, a kietlen Puszta orkánjával kell a hátán citerázni, napfényből, holdfényből verni edző sátrat, hogy ne kacsingasson Egyiptomra hátra.

A nagy népi Lelket elbutító csendben a húsos fazekak rottyogtak rabszolgatartó Egyiptomban, - most száz vihar zengjen, vagy ha csend is támad, az legyen földolga a férfi-nevelő Pusztának: meséljen hősökről, az Isten szívével telt éjben.

Én Uram, Te tudod, a nép örök gyermek: kényes szív-motorját mesével-csodával kell etetni mindég, különben megdermed, etesd meg a népem hősi legendával úgy lelje a Pusztán a csodát, mint tálcán az ételt, búvöld meg csodatevő pálcám.

Tudja meg a népem, hogy tejjel-mézzel folyó Kánaán is, meg az egész Éden egész közel van, csak látó szemmel nézzen jól az életébe: ott van a szívében, ott a férfi karban s a Pusztában mélyen, mely most elzárkózik siváran, kevélyen.

Uram, áldd meg népem, hogy el ne átkozza aranybányát rejtő szikla-szabadságát, dolgozzon az Erő, amit költők kobza, ekevas, kalapács, penna, imádság ad, legyen hőssé ezen hős-nevelő tájon mindenki, s a Puszta Kánaánná váljon!”